herpy

GEKKOER

Kim Howell's dwarf gecko

Lygodactylus kimhowelli

Lygodactylus kimhowelli er en lille, dagaktiv klatrer fra kystskovene i det nordøstlige Tanzania. Den har gult hoved, blågrå krop og sorte længdestriber, og den vil have sol, varme og et højt terrarie med bromelier og kork. Den passer til den, der har lidt erfaring og vil se et levende, territorielt dyr i dagslys.

Familie: Gekkonidae Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**9 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**5-8 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov og bjergskov**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**40 × 40 × 40 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**25-30 °C**
Hotspot	**30-35 °C**
Temperatur, nat	**18-24 °C**
Luftfugtighed	**50-85 %**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Kost	**Insekter, frugt og små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**14-18 mdr.**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Inkubation	**75-100 dage** ved 25-28 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står hverken på CITES-listerne eller på bilagene til EU's forordning om handel med vilde dyr, så der kræves ingen CITES-papirer ved køb og salg. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav til pasning og hold af dyr.

Om arten

Lygodactylus kimhowelli er en lille daggekko med runde pupiller og fine lameller under tæerne og på spidsen af halen, som den bruger til at klatre på stammer, kork og blade. Hovedet er gult og tegnet med fire sorte længdestriber, som fortsætter bagover mod halerodden. Ved forbenene skifter farven til en blågrå blanding. Hannen kan kendes på en mørk strube og en tyk halerod, mens hunnens strube er lysere eller helt uden farve.

Arten blev beskrevet i 1995 af Georges Pasteur. Det videnskabelige navn er givet til ære for herpetologen Kim Howell for hans store bidrag til kendskabet til Tanzanias krybdyr. Arten hører til den gruppe af dværggekkoer, der omfatter bl.a. *Lygodactylus picturatus* og *Lygodactylus williamsi*.

Den er en af de større dværggekkoer. Den bliver omkring 9 cm inklusive hale, mens krop og hoved fra snude til kloak kun måler 4 cm. Ungerne ligner de voksne, men har en rød bug, rød underside på hale og ben og tydelige sorte striber på ryggen. De er 13-14 mm lange ved klækningen.

Den er territorial og hurtig, og man skal være forberedt på, at den er et dyr at se på og ikke at håndtere. Der er kun få beskrevne erfaringer med arten i fangenskab.

Udbredelse og levested

Lygodactylus kimhowelli er endemisk i Tanzania. Typelokaliteten er skovbrynet ved Amboni-grotterne i Tanga-regionen. Arten kendes fra kystskovene derfra og nordpå mod grænsen til Kenya samt fra Østusambara-bjergene, bl.a. området ved Amani.

Enkelte observationer længere inde i landet og et fund ved Arabuko Sokoke i Kenya er uafklarede og er ikke regnet med i den oprindelige udbredelse.

> **Oprindelig udbredelse:** Tanzania.

LEVESTED

Lygodactylus kimhowelli lever i skov fra havets niveau op til omkring 1.350 meters højde, og den er også fundet i villahaver. Den er trælevende og dagaktiv og ses formentlig mest på tykke træstammer, hvor den soler sig. Om natten gemmer den sig i sprækker og bag bark.

Kystskoven i området er varm og fugtig. Der er kun lidt dokumenteret om klima og årstidsrytme for netop denne art, og der findes ingen målte tal for temperatur og luftfugtighed i naturen. Pasningen bygger derfor på erfaringer fra terrarier, hvor dyrene trives bedst i et terrarie, der er lidt tørrere end for typiske regnskovsarter.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Et par af *Lygodactylus kimhowelli* skal have et terrarie på mindst 40 × 40 × 40 cm (længde × bredde × højde), og større er bedre, fordi arten er et af de større medlemmer af slægten og lever oppe i træerne. En gruppe med en han og to hunner trives i fx 50 × 50 × 60 cm. Højden er vigtigere end bundarealet. Låget skal have et stort net, og samlingerne skal være så tætte, at hverken gekkoerne eller foderdyrene slipper ud.

Kork til bagvæg og sider og stykker af bark giver både sigtbeskyttelse og ekstra klatreflader. Tykke og tynde grene, fx af eg, og bambusrør giver skjul og udsigtspunkter. Sansevieria er velegnet, fordi bladene bruges som løbebane, og de små tragte mellem bladene bruges til æglægning. Bromelier fungerer også godt.

Som bund kan bruges en blanding af cirka to tredjedele kokosmuld og en tredjedel tørv med lidt sand, 2-3 cm dyb, da dyrene ikke graver. Et lag drænende lerkugler forneden, adskilt fra jorden af en filtdug, forhindrer stillestående vand.

TEMPERATUR

Angivelserne for *Lygodactylus kimhowelli* svinger. Om dagen nævnes alt fra 24-28 °C året rundt til 27-31 °C om sommeren og 25-29 °C om vinteren. Om natten falder temperaturen til 20-24 °C om sommeren og 18-22 °C om vinteren. 25-30 °C om dagen og 18-24 °C om natten er derfor et godt udgangspunkt.

Arten elsker sol og skal have et varmt sted, hvor den kan sole sig. Angivelserne for det varmeste punkt svinger fra 30-35 °C til omkring 40 °C. Brug en halogenspot eller en lille varmelampe, og tilpas effekten til terrariets størrelse, så et lille terrarie ikke bliver for varmt. Varmelampen behøver ikke være tændt hele dagen: to til fire perioder på 30-45 minutter om sommeren og to om vinteren er nok. Mål altid med termometer både foroven og forneden, og sørg for et køligere område, hvor gekkoen kan trække sig tilbage.

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Sprøjt terrariet til *Lygodactylus kimhowelli* en til to gange om dagen, helst på planterne, så luftfugtigheden om dagen er omkring 50-70 % og stiger til 70-85 % om natten. Terrariet skal dog være lidt tørt, og stillestående vand og konstant våd bund skal undgås. Gode ventilationsåbninger i toppen holder luften i bevægelse.

Gekkoen drikker dråber fra blade og kork, og den skal have adgang til vand hver dag. Et enkelt døgn uden vand tåler den, men man skal være opmærksom på varme sommerdage og på, hvor terrariet står. En stor vandskål er ikke nødvendig.

LYS OG UVB

Lygodactylus kimhowelli er dagaktiv og elsker sol, så der må ikke spares på lyset. Brug fx to T5-rør med dagslysspektrum, helst med UVA- og UVB-andel, og en halogenspot som varmepunkt. UVB anbefales, men hvilken Ferguson-zone der passer til arten, er ikke dokumenteret. Zone 2 er et forsigtigt skøn. Giv gekkoen skygge i en del af terrariet.

Tænd lyset i 14-16 timer om sommeren og 12-14 timer om vinteren, gerne styret af et tænd-sluk-ur. Et svagt natlys i op til fire timer kan bruges, hvis man ønsker det. Om natten skal der ellers være mørkt.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Lygodactylus kimhowelli skal have levende bytte i en størrelse, den kan klare: små fårekyllinger, græshopper, fluer, bønnebiller, voksmøllarver, ovnfisk, bænkebidere, bladlus, kakerlakker og springhaler. For slægten oplyses seks til otte små byttedyr hver anden dag. Giv desuden af og til en frugtgrød, fx moset banan eller frugtbaseret babymad.

Kalkforsyningen er vigtig, og der er ingen enkelt løsning. Pudr foderdyrene med kalk og vitamin, hæng en sepiaskal op, eller læg knuste skaller fra hønseæg og tomme æggeskaller efter klækkede gekkoer i terrariet. Nogle dyr spytter pudrede insekter ud igen, så giv dem flere veje til kalk. Hunner, der lægger æg, bruger meget kalk.

Små dyr skal have de mindste foderdyr, og der er ikke fundet særlige oplysninger om ungernes fodermængde.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Lygodactylus kimhowelli er territorial og kan være stresset af for mange dyr på for lidt plads. Hanner må aldrig holdes sammen, fordi de er meget territoriale. Flere hunner kan som regel gå sammen, men man må prøve sig frem og være klar til at skille dem ad. Et par eller en han med en eller to hunner er den mest almindelige holdform.

Den er hurtig og meget lille og ikke egnet til håndtering. Dyrene er mest til at se på, og man skal bruge tid på at gøre terrariet så godt, at gekkoerne er aktive og synlige i dagslys. Pas på, at de ikke slipper ud, når du åbner terrariet, og åbn kun kortvarigt ved fodring.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hos *Lygodactylus kimhowelli* kendes hannen på en tydeligt mørkere strube, som bliver mørkere med alderen, og på en fortykket halerod med to hemipenis-poser. Hannen har 10-11 porer foran kloakken, og oftest ses der en afsondring fra dem. Hunnen har en lysere, mindre udtalt strubefarve og ingen tyk halerod. Mange dværggekkoer er kønsmodne efter 9-15 måneder, men det er en fordel at vente med at parre dyrene, til de er 14-18 måneder gamle.

PARRING

Lygodactylus kimhowelli parrer sig hele året. Sæt en han og en eller to hunner sammen i et terrarie af passende størrelse, og hold øje med, at hannen ikke jager hunnerne for hårdt. Der er brug for flere skjul, så hunnerne kan komme væk fra ham.

En kort vinterperiode med færre lystimer, 12-14 timer, og lidt lavere temperatur, 18-22 °C om natten, er nyttig for avlen. Hunnerne holder desuden selv pauser i æglægningen, typisk fra juli til september og fra december til februar.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen af *Lygodactylus kimhowelli* lægger 1-2 æg, som er omkring 5-6 mm store, hver fjerde til sjette uge, når hun er i gang. Hun gemmer dem oftest i filmdåser, bambusrør, bromelier, mellem bark eller i en sansevieria, og ellers på jorden. Giv derfor flere mulige steder, fx en lille dåse med fugtigt substrat og hul i siden.

Kan man tage æggene ud af terrariet, bør man gøre det, så de ikke bliver ødelagt af de andre dyr. Giv hunnen rigeligt med kalk og små insekter i hele sæsonen, og stop avlen, hvis hun taber sig.

INKUBATION

Flyt æggene af *Lygodactylus kimhowelli* forsigtigt til en lille boks med let fugtigt substrat, og vend dem ikke. Der er ikke dokumenteret en inkubationstemperatur for netop denne art. 25-28 °C er et skøn, der svarer til en varm inkubator eller temperaturen i et varmt terrarie. Æggene klækker efter omkring 75-100 dage.

Temperaturen ser ikke ud til at have stor betydning for kønsfordelingen, men det er kun lidt undersøgt.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne af *Lygodactylus kimhowelli* er 13-14 mm lange ved klækningen. De skal have et lille terrarie med god ventilation, mange skjul og en fin, let fugtig bund, og terrariet skal sprøjtes dagligt.

Giv de mindste foderdyr, fx springhaler og bananfluer, pudret med kalk, og giv adgang til kalk i en lille skål. Der er ikke dokumenteret særlige krav til unger af netop denne art, så pasningen bygger på de samme forhold som for de voksne. Hold ungerne adskilt, når de begynder at vise territorial adfærd.

Sundhed og typiske fejl

Der er kun få dokumenterede sygdomme hos *Lygodactylus kimhowelli*. De typiske fejl er:

- For lidt kalk og vitamin D, især hos hunner, der lægger mange æg. Det giver svage knogler. Sørg for kalk i foderet og som frit tilbud.
- For stor varme på varme sommerdage eller i et lille terrarie med kraftig lampe.
- Stillestående vand og våd bund, som giver mug og hudproblemer.
- Hudskifteproblemer og blodmider er kendte problemer hos dværggekkoer. Tjek tæerne og halespidsen efter hudskifte.

Et sundt dyr er aktivt i dagslys, har klare øjne og en fyldig hale. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis gekkoen taber sig, holder sig skjult i længere tid eller ikke spiser.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.